

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28.05.1998, sp. zn. 2 Cdon 119/97, ECLI:CZ:NS:1998:2.CDON.119.1997.1

Číslo: 55/1999

Právní věta: Oprávněná osoba, které povinná osoba vydala věc podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, je povinna vrátit poskytnutou náhradu (odškodnění) za tuto věc. Není rozhodné, zda náhrada byla vyplacena v penězích, nebo zda šlo o věcnou náhradu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.05.1998

Spisová značka: 2 Cdon 119/97

Číslo rozhodnutí: 55

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Restituce, Zmírnění následků majetkových křivd

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 55

Oprávněná osoba, které povinná osoba vydala věc podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, je povinna vrátit poskytnutou náhradu (odškodnění) za tuto věc. Není rozhodné, zda náhrada byla vyplacena v penězích, nebo zda šlo o věcnou náhradu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 1998, [2 Cdon 119/97](#))

Žalobkyně se žalobou domáhala, aby bylo určeno, že dohoda o vrácení nemovitosti, uzavřená dne 25. září 1992 mezi žalobkyní a prvním žalovaným a registrovaná bývalým Státním notářstvím v Jičíně dne 29. prosince 1992, na jejímž základě žalobkyně vrací nemovitost, a to rodinný domek čp. 18 v O. na parcele č. 56 se vším zákonným příslušenstvím, stavbami a součástmi čs. státu – Okresnímu úřadu v J., který nemovitost touto dohodou přejímá, odporuje zákonu č. 403/1990 Sb. a proto je neplatná; dále se domáhala, aby bylo určeno, že dohoda o vydání věci, uzavřená dne 22. září 1992 mezi druhým žalovaným a žalobkyní, v části, kde je účinnost této dohody podmíněna registrací dohody o vydání domku čp. 18 v O. čs. státu – Okresnímu úřadu v J. (tj. v části IV. dohody o vydání věci), odporuje zákonu č. 403/1990 Sb., a proto je v této části neplatná, a aby bylo určeno, že dohoda o vydání věci, uzavřená dne 22. září 1992 mezi druhým žalovaným a žalobkyní, nabývá účinnosti dnem,

kdy žalobkyně v souladu s § 7 zákona č. 403/1990 Sb. per analogiam zaplatí na účet Okresního úřadu v J. hodnotu nemovitosti čp. 18 v době, kdy přešla do jejího vlastnictví, případně vlastnictví jejích předchůdců, tj. částku 36 064,30 Kč.

Žalobkyně uvedla, že rozhodnutím Okresního národního výboru v J. ze dne 5. ledna 1960 a ze dne 13. ledna 1966, č. j. Fin-88/3/91/Nm 1960 Dv. a Fin 3 rev. pol. 10-13. 1. 1966, došlo podle vládního nařízení č. 15/1959 Sb. o prováděcí vyhlášky č. 88/1959 Ú. l. k přechodu vlastnického práva k nemovitostem "zapsaným ve vložce č. 54 pozemkové knihy pro katastrální území O. č. kat. 22/2, a to domu čp. 39, zahrady parc. č. 26/2 a stavební parcely parc. č. 22/3", z E. B. na Jednotu, lidové spotřební družstvo v N. P. Namísto těchto nemovitostí byl pak v roce 1966 dědicům po E. B. nabídnut a do jejich vlastnictví převeden rodinný domek čp. 18 v O. V důsledku této skutečnosti se jeho spoluvlastníky rovným dílem stali J. B. a K. B., provdaná D. Dne 18. ledna 1966 bylo F. B. zřízeno právo osobního užívání k pozemkům, příslušejícím k domku čp. 18 v O., a to stavební parcele parc. č. 38 (o výměře 433 m²) a zahradě parc. č. 25/2 (o výměře 185 m²).

Dne 22. září 1992 žalobkyně uzavřela s druhým žalovaným dohodu o vydání domu čp. 39 se "stavební parcelou" č. 22/2, zahradou č. kat. 26/2 a "stavební parcelou" č. kat. 22/2. Platnost této dohody je v bodě IV. podmíněna dohodou o vrácení nemovitosti uzavřenou mezi čs. státem - Okresním úřadem v J. a žalobkyní, podle níž se vrací rodinný domek čp. 18 na stavební parcele č. 56 se všemi stavbami a součástmi čs. státu - Okresnímu úřadu v J.

Dohoda uzavřená s prvním žalovaným odporuje zákonu č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, dohoda s druhým žalovaným rovněž odporuje tomuto zákonu v části IV., pokud se její účinnost podmiňuje registrací dohody o vydání nemovitosti čp. 18 v O. Z gramatického i logického výkladu § 6 a § 7 zákona č. 403/1990 Sb. totiž vyplývá, že při vydání věci oprávněné osobě je tato osoba povinna vrátit pouze peněžité plnění, které bylo vyplaceno v souvislosti s odňatou nemovitostí. Zákon vůbec nepočítá s tím, že by mělo být vráceno plnění věcné, které bylo poskytnuto jako případná náhrada za původně odňatou nemovitost. Žalobkyně byla a je ochotna vydat ekvivalent majetkového prospěchu, který jí byl náhradou za odňatou nemovitost poskytnut, tj. částku 36 064,30 Kč (tato částka byla zjištěna znaleckým posudkem, který si žalobkyně nechala vypracovat), avšak povinnost vrátit přímo nemovitost je v rozporu se zákonem.

Okresní soud v Jičíně rozsudkem ze dne 25. června 1993 žalobu zamítl.

Soud prvního stupně konstatoval, že předmětné dohody neodporují zákonu č. 403/1990 Sb. Tento zákon sice neřeší případ, kdy za odňatou věc bylo poskytnuto nikoliv plnění peněžité, ale věcné, smyslem zákona tu však je, aby ti, kdo obdrželi jakékoliv plnění za odňaté nemovitosti, toto plnění vydali oproti navrácení odňatých věcí. Podle názoru soudu žalobkyně nemůže vrátit peněžité plnění ve výši hodnoty nemovitosti v době, kdy přešla do jejího vlastnictví (tj. částku 36 064,30 Kč), neboť jí žádná náhrada v penězích poskytnuta nebyla. Musí tedy vrátit poskytnutou věcnou náhradu za odňaté věci.

K odvolání žalobkyně Krajský soud v Hradci Králové jako soud odvolací svým rozsudkem rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a připustil proti svému rozhodnutí dovolání.

Odvolací soud konstatoval, že rozhodnutím ONV v J. ze dne 5. ledna 1960 a ze dne 13. ledna 1966, č. j. Fin-88/3/91/Nm 1960 Dv. a Fin 3 rev. pol. 10-13. 1. 1966, došlo podle vládního nařízení č. 15/1959 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 88/1959 Ú. l. k přechodu vlastnického práva nemovitostí, zapsaných ve vložce č. 54 pozemkové knihy pro kat. území O., a to stavební parcely domu čp. 39, zahrady č. kat. 26/2 a stavební parcely č. kat. 22/3, vlastnický patřící E. B., do vlastnictví Jednoty, lidového spotřebního družstva v N. P. Namísto těchto nemovitostí byl pak v roce 1966 dědicům po E. B.

nabídnut rodinný domek čp. 18 v O. tak, že vlastnictví k tomuto domku nabyli rovným dílem J. B. a K. B. (provdaná D.). J. B. zemřel 25. 1. 1978 bez zanechání závěti. Žalobkyně jako jediná oprávněná osoba ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 403/1990 Sb. podala výzvu k vydání věci, kterou adresovala druhému žalovanému. Na základě její výzvy byla sepsána dohoda o vydání věci, která byla předložena s návrhem na registraci bývalému Státnímu notářství v Jičíně. Státní notářství návrh na registraci zamítlo s tím, že nebyla vrácena náhrada ve smyslu 17 zákona č. 403/1990 Sb. Poté žalobkyně uzavřela s prvním žalovaným dne 25. září 1992 dohodu, kterou vrací rodinný domek č. 18 v O. na stavební parcele č. 56 se vším zákonným příslušenstvím, stavbami a součástmi prvnímu žalovanému. Tato dohoda byla registrována bývalým Státním notářstvím v Jičíně. Poté uzavřela žalobkyně s druhým žalovaným dohodu, kterou jí druhý žalovaný vydává dům čp. 39, stavební parcelu č. 22/2, zahradu parc. č. 26/2, stavební parcelu č. 22/3 v O. V článku IV. této dohody je uvedeno: "Podle potvrzení ONV J., odbor FPCM ze dne 12. 11. 1990 byl paní E. B. dohodou o bezúplatném převodu vlastnictví náhradou za převedenou nemovitost čp. 39 v O. poskytnut rodinný domek čp. 18 v O. Analogicky k § 17 zákona č. 403/1990 Sb. vzniká oprávněné osobě povinnost vrátit výše uvedenou náhradu, která byla v souvislosti s odnětím nemovitosti čp. 39 v O. poskytnuta. Příjemce uvedenou nemovitost - domek čp. 18 v O. vydal Okresnímu úřadu v J., což dokládá dohodou ze dne 22. září 1992. Veškerá práva a povinnosti, spojené s vlastnictvím nemovitostí, přecházejí na příjemce dnem registrace této dohody Státního notářstvím v Jičíně. Náklady spojené s uzavřením této dohody nese vydávající. Notářské poplatky se nevyměňují."

Podle názoru odvolacího soudu je nutno ustanovení § 6 odst. 2 a § 7 zákona č. 403/1990 Sb. vykládat tak, že oprávněná osoba, které bylo poskytnuto odškodnění, je povinna je vrátit. V těchto ustanoveních nejsou sice výslovně uvedeny věcné náhrady, bylo by však nelogické, aby oprávněná osoba, které byla poskytnuta věcná náhrada, nemusela nic vracet, zatímco osoby, jimž bylo poskytnuto finanční odškodnění, je vracet musely. Dohoda o vrácení domku čp. 18, uzavřená mezi žalobkyní a prvním žalovaným 25. 9. 1992, je tedy platná. Pokud jde o článek IV. dohody, uzavřené 22. 9. 1992 mezi druhým žalovaným a žalobkyní, odvolací soud konstatoval, že tento článek má pouze deklaratorní význam a v podstatě je v dohodě nadbytečný. Ze znění § 8 zákona č. 403/1990 Sb. je patrné, že oprávněná osoba k návrhu na registraci dohody byla povinna předložit státnímu notářství doklad o odvedení částek uvedených v § 7 téhož zákona. Z toho je zřejmé, že doklad o odvedení odškodnění není součástí dohody. Proto chybí naléhavý právní zájem na určení neplatnosti dohody ve smyslu § 80 písm. c) o. s. ř., a již z tohoto důvodu musela být žaloba zamítnuta. Odvolací soud dále dovodil, že žaloba na určení, že dohoda, uzavřená mezi žalobkyní a druhým žalovaným dne 22. září 1992, nabývá účinnosti dnem, kdy žalobkyně zaplatí Okresnímu úřadu v J. hodnotu domu č. 18, nemá vůbec oporu v zákoně. Je pravda, že na oceňování všech staveb pro účely zákona č. 403/1990 Sb. se používá část 1 hlava 1 vyhlášky č. 73/1964 Sb., podle níž žalobkyně nechala dům č. 18 ocenit podle stavu k roku 1966, kdy byla poskytnuta náhrada. Z ničeho nelze dovodit, že by se věcná náhrada měla transformovat do finanční náhrady. Dohoda navíc již je účinná, a to dnem 23. září 1992, kdy byla registrována bývalým státním notářstvím.

Za otázku zásadního právního významu, pro niž připustil dovolání, považoval odvolací soud otázku, zda § 7 zákona č. 403/1990 Sb. se vztahuje pouze na odškodnění finanční, či zda se vztahuje i na vrácení poskytnutého věcného odškodnění.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, jež odůvodnila tím, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř.). V dovolání uvedla, že lze souhlasit s názorem odvolacího soudu, že ustanovení dohody podle bodu 2 rozsudku odvolacího soudu má pouze deklaratorní charakter. Z tohoto názoru však odvolací soud nevyvodil náležitý závěr, že nadbytečnost určitého ustanovení, které však současně tvoří podmínku platnosti smlouvy, může zpochybnit v budoucnu platnost takové smlouvy, zejména kdyby se ukázalo, že dohoda o vrácení domku čp. 18 v O. je skutečně neplatná. Žalobkyně dále uvedla, že nelze souhlasit s názorem

odvolacího soudu, pokud jde o výklad § 2 a § 7 zákona č. 403/1990 Sb. Jde o zvláštní zákon, jehož účelem je zmírnění majetkových křivd, proto na něj nelze aplikovat analogická ustanovení jiných předpisů, nicméně je třeba i tento zákon vykládat v souladu s Listinou základních práv a svobod. Podle čl. 11 odst. 4 této Listiny vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu. S ohledem na toto ustanovení bylo povinností odvolacího soudu vypořádat se s tím, zda vydání nemovitosti, která byla poskytnuta náhradou za nemovitost odňatou na základě předpisů uvedených v § 1 zákona č. 403/1990 Sb., které je svou povahou vyvlastněním, je vyvlastněním na základě zákona, když zákon č. 403/1990 Sb. v § 7 tuto otázku výslovně neřeší. Úvaha odvolacího soudu o tom, že je sice pravda, že o věcných náhradách zákon výslovně nehovoří, avšak bylo by nelogické vykládat jej jinak, je v rozporu s výkladovým pravidlem čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, jež stanoví, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Jestliže je zákon č. 403/1990 Sb. zvláštním předpisem, řešícím samostatně vztahy uvedené v § 2, bylo by třeba, aby se odvolací soud zabýval situací, která by nastala vlastníku nemovitosti, která byla poskytnuta náhradou, jestliže by její stav podstatně zhodnotil oproti stavu, v němž ji převzal. V případě žalobkyně takový stav sice nenastal, na uvedenou nemovitost vykonávala jen běžnou údržbu, nicméně kdyby zákonodárce měl na mysli to, že i nemovitosti se mají vracet, byl by patrně řešil výši odškodnění za vrácenou nemovitost. Tento argument je podpůrným základním argumentem, že § 6 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 403/1990 Sb. řeší jen případy finančních náhrad a finančního odškodnění. Věcné náhrady, které byly poskytnuty za odňaté věci, ať již movité nebo nemovité, zákon vůbec neupravuje, nemůže tedy upravovat ani nárok státu na jejich vrácení. Žalobkyně navrhla, aby dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a rozsudek soudu prvního stupně, pokud jím byla žaloba zamítnuta, a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

První žalovaný ve vyjádření k dovolání uvedl, že z dovolání vyplývá nepochopení smyslu zákona č. 403/1990 Sb., když žalobkyně tvrdí, že zejména § 7 tohoto zákona zakládá vyvlastnění nebo omezení vlastnického práva a je tedy v rozporu s Listinou základních práv a svobod. Tímto výrokem znevažuje demokratické a restituční principy uvedeného zákona. Žalobkyně má vydat jen to, co obdržela náhradou za nemovitost, kterou jí dřívější režim vyvlastnil a která je nyní vrácena na její žádost. Je zřejmé, že oproti jiným občanům žalobkyně získala náhradu, o které tehdejší právní předpisy neuvažovaly. Žalobkyně zakládá svůj návrh na gramatickém výkladu ustanovení zákona č. 403/1990 Sb., který stanoví, že restituent vrátí finanční náhradu, a tvrdí, že zákon nepřipouští vrácení věcné náhrady. Je třeba podotknout, že v § 7 zákona č. 403/1990 Sb. zákonodárce používá vedle termínu "vyplacená částka" i termínu "poskytnuté odškodnění", což znamená jak finanční tak jakékoliv jiné odškodnění, které osoba oprávněná za odňatou nemovitost obdržela. Tento argument žalobkyně vyvrací naprosto pregnantně odvolací soud. Zákon č. 403/1990 Sb. v první řadě sleduje nápravu majetkových křivd, a to tak, že se snaží vrátit věci do původního stavu, což napadený rozsudek respektuje. První žalovaný navrhl, aby dovolání žalobkyně bylo zamítnuto.

Druhý žalovaný se k dovolání nevyjádřil.

Podle § 10a občanského soudního řádu, ve znění po novele provedené zákonem č. 238/1995 Sb., je dovolacím soudem od 1. ledna 1996 Nejvyšší soud, který podle článku II odst. 4 zákona č. 238/1995 Sb. před 1. lednem 1996 zahájená řízení o dovolání, o nichž nebylo pravomocně rozhodnuto právě do tohoto data, dokončí podle dosavadních předpisů, tedy podle občanského soudního řádu ve znění platného do 31. 12. 1995. To se týká i dané věci.

Dovolací soud po zjištění, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu bylo podáno včas a že jde o rozsudek, proti kterému je dovolání přípustné, přezkoumal rozsudek odvolacího soudu podle § 242 odst. 1 o. s. ř. a dospěl k závěru, že dovolání není důvodné. Proto dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Z úřední povinnosti se dovolací soud nejprve zabýval tím, zda v řízení došlo k vadám uvedeným v § 237 o. s. ř. nebo je řízení postiženo jinou vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (dovolací důvody podle § 241 odst. 2 písm. a/ a b/ o. s. ř.). Takové vady zjištěny nebyly a dovolatelka je ani nenamítala.

V daném případě je přípustnost dovolání založena výrokem odvolacího soudu podle § 238 odst. 2 písm. a) o. s. ř. Toto ustanovení dává odvolacímu soudu výjimečnou možnost, aby v případě, kdy by dovolání proti jeho potvrzujícímu rozhodnutí nebylo jinak přípustné, s ohledem na zásadní význam právní stránky jeho rozhodnutí připustil mimořádný opravný prostředek – dovolání. Protože výrokem rozhodnutí odvolacího soudu může být dovolání připuštěno jen pro řešení právních otázek, může dovolatel napadnout rozhodnutí odvolacího soudu pouze z důvodu uvedeného v § 241 odst. 2 písm. d) o. s. ř. Vzhledem k tomu, jaký právní závěr odvolací soud učinil, a se zřetelem ke konkretizaci dovolacího důvodu žalobkyní, považuje dovolací soud za právní otázku, jež vymezuje přezkumnou činnost dovolacího soudu a činí napadené rozhodnutí po právní stránce zásadně významným, otázku, zda § 7 zákona č. 403/1990 sb. je možné vykládat tak, že se vztahuje i na vrácení poskytnutého věcného odškodnění, a zda je dán naléhavý právní zájem na určení částečné neplatnosti dohody o vydání věci, uzavřené 22. 9. 1992 mezi žalobkyní a druhým žalovaným.

Pokud se týká otázky výkladu ustanovení § 7 zákona č. 403/1990 sb., ztotožňuje se dovolací soud se závěry odvolacího soudu. Tento zákon si klade za cíl napravit či alespoň zmírnit ty majetkové křivdy, které byly fyzickým či soukromým právnickým osobám způsobeny odnětím vlastnického práva k nemovitým, popřípadě movitým věcem způsobem uvedeným v zákoně (§ 1 citovaného zákona). Toto zmírnění křivd spočívá především ve vydání odňatých věcí. Z ustanovení § 6 odst. 2 a § 7 citovaného zákona současně vyplývá, že zákon vychází z principu restitutio in integrum. Oprávněné osobě bude vydána příslušná věc (příčemž případně dojde k finančnímu vyrovnání podle § 10 téhož zákona) a oprávněná osoba odvede vyplacenou částku, která byla za odňatou věc vlastníku vyplacena, či odškodnění, které bylo mimořádně vyplaceno ze státního rozpočtu Ministerstvem financí nebo Správou pro věci majetkové a devizové za odňaté věci. Je pravdou, že zákon uvažuje pouze s vrácením peněžní částky. Činí tak zřejmě proto, že předpisy uvedené v § 1 zákona č. 403/1990 Sb. neupravovaly věcné náhrady za zestátněný majetek. Pokud však byla výjimečně tato věcná náhrada poskytnuta, musí řešení této situace vycházet ze stejných principů jako v případě, kdy byla vlastníku odňaté věci poskytnuta náhrada v penězích.

Oprávněné osobě tedy bude vydána odňatá věc (pokud o to samozřejmě oprávněná osoba požádá) a ona vrátí věc, kterou obdržela jako věcnou náhradu. Tento závěr odpovídá i znění § 25 odst. 3 zákona č. 403/1990 Sb., podle něhož uzavřením dohody podle § 5 odst. 2 tohoto zákona anebo právní mocí rozsudku (§ 22 odst. 3 téhož zákona) pozbývá platnosti rozhodnutí o odnětí věci, vydané podle právních předpisů uvedených v § 1 tohoto zákona; stejně pozbývá platnosti i kupní smlouva uzavřená podle § 4 odst. 1 a 2 vládního nařízení č. 15/1959 Sb. Pozbytím platnosti rozhodnutí o odnětí věci, pokud jím bylo rozhodnuto i o věcné náhradě, tedy odpadá právní důvod, na základě něhož byla tato věcná náhrada poskytnuta, a je tedy opodstatněno její vrácení. Pokud žalobkyně v dovolání namítá, že odvolací soud se v této souvislosti nezabýval situací, která by nastala vlastníku nemovitosti, jež byla poskytnuta náhradou, jestliže by došlo k podstatnému zhodnocení této nemovitosti, je třeba konstatovat, že žalobkyně v dovolání potvrzuje, že v daném případě k tomuto zhodnocení nedošlo, neboť nemovitost byla pouze běžně udržována. To byl zřejmě důvod, proč tuto otázku odvolací soud neřešil. Nicméně, pokud by tato situace nastala, mohla by být podle přesvědčení dovolacího soudu řešena bez újmy oprávněné osoby – úvahy v tomto směru však dovolacímu soudu nepřísluší vzhledem k tomu, že řešení této otázky přesahuje vymezenou přezkumnou činnost dovolacího soudu. Tento výklad není v rozporu s článkem 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, jak se dovolatelka snaží dovodit, neboť v daném případě nejde o vyvlastnění či nucené omezení vlastnického práva. V dané věci jde o otázku aplikace zákona č. 403/1990 Sb. z hlediska otázky

vrácení náhrady poskytnuté za odňaté nemovitosti. V této souvislosti je třeba podotknout, že bylo věcí úvahy žalobkyně, zda uplatní nárok na vrácení odňaté nemovitosti, s tím, že v takovém případě vrátí nemovitost, která byla poskytnuta jako náhrada, či si náhradní nemovitost ponechá a nebude požadovat vydání odňaté věci.

Dovolací soud se rovněž shoduje se závěrem odvolacího soudu, že není dán naléhavý právní zájem na určení částečné neplatnosti dohody z 22. 9. 1992 v části, kde je účinnost této dohody podmíněna registrací dohody o vydání domku čp. 18 v O. Naléhavý právní zájem na určení je dán zejména tam, kde by bez tohoto určení bylo ohroženo právo žalobce, nebo kde by se bez tohoto určení jeho právní postavení stalo nejistým; žaloba domáhající se určení nemůže být zpravidla opodstatněna tam, kde lze žalovat na splnění povinnosti. V dané věci je o určení neplatnosti dohody o vrácení domku čp. 18 v O. rozhodováno již na základě bodu 1 žalobního návrhu. Není tedy dán naléhavý právní zájem na tom, aby bylo současně rozhodováno i o částečné neplatnosti dohody o vydání věci ze dne 22. září 1992, mj. i z toho důvodu, že v této dohodě se pouze v článku IV. deklaruje skutečnost, že žalobkyně uvedenou nemovitost vrátila Okresnímu úřadu v J., což žalobkyně dokládá dohodou ze dne 22. září 1992 (správně 25. 9. 1992). Dohoda však neobsahuje ustanovení o podmíněnosti její účinnosti registrací dohody o vrácení domku čp. 18, a proto nemůže být ani dán naléhavý právní zájem na určení takové skutečnosti.

Konečně, pokud odvolací soud potvrdil zamítavý výrok soudu prvního stupně i v otázce určení, že dohoda, uzavřená mezi žalobkyní a druhým žalovaným dne 22. září 1992, nabývá účinnosti dnem, kdy žalobkyně zaplatí Okresnímu úřadu v J. hodnotu domu čp. 18 v O., dovolací soud konstatuje, že odvolací soud v této části své rozhodnutí odůvodnil i tím, že takovýto požadavek na určení nemá oporu v zákoně, neboť dohoda účinná je, a to dnem 23. září 1992, kdy byla registrována bývalým státním notářstvím. Tento právní závěr však žalobkyně v dovolání nenapadla, a proto v této části nemohlo být dovolání vyhověno již z tohoto důvodu. Jestliže totiž odvolací soud závěr o nedůvodnosti uplatněného nároku založil současně na dvou na sobě nezávislých důvodech, pak sama okolnost, že jeden z nich neobstojí, nemůže mít na správnost tohoto závěru vliv, jestliže obstojí důvod druhý. Totéž logicky platí, "obstojí-li" druhý důvod proto, že jeho správnost nemohla být vůbec přezkumu podrobena, jelikož nebyl dovoláním dotčen.

Z výše uvedeného je zřejmé, že z hlediska uplatněného dovolacího důvodu je rozsudek odvolacího soudu správný. Dovolací soud proto podle § 243b odst. 1, věty před středníkem, o. s. ř. dovolání zamítl.